

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici
Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran.
Rokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanila in po-
slanice) se zaračunajo po pogodbi; pri
kratkih oglaših z drobnimi črkami se
plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnine, reklamacije in inserate pre-
jema opravištvu, ulica Torrente 12.

EDINOST

Edinost.

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in
soboto ob 1 uri popoldne.

Cena za vse leto s prilogo 7 for., za
pol 3 for. 50 nov., za četrt leta 1 for.
75 nov. — Edinost brez priloge stane
za celo leto 6 for., za pol leta 3 for.,
za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posla-
mezne številke se dobivajo pri opravi-
štvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu
po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po
6 nov.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

v Edinosti je moč

Družba sv. Cirila in Metoda.

Nek dopisnik iz savinske doline na-
svetuje v „Südst. Post“, naj bi si vsaka
slovenska fara osnovala svojo lastno po-
družnico. Če pomislimo na velikansko delo,
katero naše družbe čaka, bilo bi to pač
potrebno, in je tudi izvršljivo, kajti v vsa-
ke fari se dobi 20 do 50 posestnikov, ki
zmorejo ta goldinar. Kočarji in posli pa
naj bi pristopili kot podporniki. Tako bi
se ustanovilo do 1000 podružnic, in ako
bi vsaka poprečno nabrala 50 gl. na leto,
dalo bi to lepo svoto 50.000 gl., s kate-
rimi se že more nekaj narediti. V prvi
vrsti bi se rabil denar za ljudske šole,
kjer so potrebne, v druge vrsti pa za
vse reči, ki služijo v izgojo in izobražbo
naroda v slovansko-katoliškem duhu. Pod-
pirali bi se revni in pridni dijaki srednjih
šol in učiteljskih pripravnic, domači umet-
niki, učenjaki in literati, ustanovile bi se
morebiti tudi kake potrebne obrtne in
trgovske učilnice, spisovale, izdajale in
prodajale bi se družbine namene pospeše-
vajoče knjižnice itd. Družba se mora vedno
bolj in globokeje v narod zariti in tam
ukoreniniti, da ne bo samo izobraženi ro-
doljub, temuč vsak priprost Slovenec po-
znal njeno potrebo in nje namen. Vsak
ud naroda se mora moralno primoranega
čutiti, da družbini smoter pospešuje.

V ta namen je treba bolj živahnega
krvotoka po družbinah udih. Družbin od-
bor naj se snide najmanj enkrat na teden,
in družba naj izdaja lasten „Vestnik“, ki
naj bi za zdaj izhajal vsaj dvakrat na me-
sec in poročal vse novice, ki se družbe
dotikajo. Kdor „Vestnik“ prejema želi,
naj plača še posebe vsako leto 1 gl. Tako
zanimanje za družbo vedno živo ostane,
ker bodo udje v „Vestniku“ spremljevali
vse družbino delovanje in se za nje pro-
cvet vedno bolj zanimali.

Odbor pa naj ne čaka mesece in leta,
da se kak zaspani okraj prebudi, ampak
on sam naj spodbuja bolj zanemarjene
kraje, da ustanovljajo podružnice. To se
zgodí ali pismeno ali pa po kakem „po-
tujočem odborniku“, kateri bi si izbral
najdelavnejših poverjenikov in jih podučil,
kako se podružnica ustanovi in udje na-
birajo.

Nadalje naj bi odbor preudaril, kako
bi bilo možno, za družbo pridobiti pomoč
drugih Slovanov. Čehi in Slovenci so sami

preslabi proti vsemu nemštvu in vsemu
italjanstvu.

Ker se za nemško šolsko društvo na-
bira po vsej Nemčiji, za laško pa po vsej
Italiji, zato bo tudi nam pomoči iskati pri
ostalih Slovanih. Hrvatje so nam blizu pri
rokah in pomoči ne bodo odrekli; saj
imajo v Istri hrvatske brate, katerim po-
magati so moralno zavezani. Sicer pa smo
vsi Slovani en narod, ki nas druží še
skupna nevarnost in skupni sovražnik, ako
toraj Slovani branijo nas, branijo le svoje,
branijo skupno slovansko posest. Ako se
nam potujci naša mladina, zgubljena je za
slovanstvo tudi naša zemlja. Kar je Tur-
čin pograbil, moral je že in bo še moral
nazaj dati, ker našemu narodu ni mogel
vzeti vere in jezika. Kar pa Nemec in
Lah pograbit, to bo za vselej zgubljeno,
ker naš rod popolnem pogoltneta s tem,
da mu vzameta slovanski jezik, s tem ga
odcepita od slovanskega mišljenja in čute-
nja in po svojem duhu predelata. Le po-
glejmo na nekdanj slovensko Beneško, na
Slezijo, Prusijo, Pomorsko (Pommern),
Maklenovo (Mecklenburg), na severno Ko-
roško itd. Vsi ti nekdanj slovanski kraji so
za vselej zgubljeni, ako slučajno tuji rod
v njih ne pomrje; našega jezika pa se
nikdar več ne nauči.

Zelo bi družbine namene pospeševalo
tudi, kar je nasvetoval nek rodoljub v
„Südst. Post“, da bi družba vsako leto
izdajala svoj koledar. V tem bi bil račun-
ski zaključek in popis o delovanju in na-
predku družbe; nadalje imena pokrovite-
ljev, odbornikov, podružnic in udov načel-
nikov, odbornikov in rednih udov. Nadal
bi se še kak spis, ki bi osvetljeval po-
trebo in korist naše družbe. Tak koledar
je vse leto pri rokah, in marsikdo bi ga
iz dolgega časa pregledoval in se tako
unel za družbo. Goreči udje pa bi pri-
merjali število podružnic in udov v raz-
nih krajih, in ako so zastali, skušali bodo
druge dohiteti. Ker že itak vsak o novem
letu kak koledar kupi, upati je, da bi se
ta koledar družbe sv. Cirila in Metoda
močno razširil med narodom in družbi lep
dobiček prinesel.

Slednjič naj družba nikdar ne pozabi,
da si more svojo nalogo mnogo olajšati,
ako se Slovincem po postavnem potu od
strani države priredijo narodne ljudske
šole.

Zato naj deluje s prošnjami (petici-
jami) in drugimi postavnimi sredstvi na to,
da se enakopravnost dejansko izvrši. Tisti

poslanci pa, ki so ob enem podporniki in
prijetelji družbe, naj storijo vse, kar je
v njih moči, da se Slovincem narodna iz-
goja zagotovi, škodljivi nasprotni društvi,
nemško in laško, pa v svoje meje zavrne-
t. j. da se jima lovljenje slovenskih otrok
za njih šole in otroške vrte postavno pre-
pove in zabrani.

Pritisk od nasprotne strani je že ne-
znosen, in napeti nam je vse moči, da ga
odbijemo.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Deželni zbori so sklicani na 24.
t. m.

Obe delegaciji razpravljata zdaj
skupni proračun v odsekih. Ogerski odsek
je 12. t. m. razpravljaj bosniški proračun.
Državni finančni minister Kalay je odgo-
voril na razna prašanja; rekel je mej dru-
gim, da so podatki konečnega računa za
leto 1886 v primeri s proračunom jako
ugodni. Davki so v letu 1887 dosti več
znesli nego v poprejšnjih letih. Ako se
kaj posebnega ne pripeti, tedaj se bo tudi
s proračunom za leto 1888 lahko izhajalo.
Delo za uvedbo zemljiškega davka pa po-
trebujejo še dalj časa. Minister potem na-
vaja troške za razne potrebe in namene
ter pravi, da je varnost ugodna. Nazadnje
so bili posamezni postavki sprejeti.

V odseku avstrijske delega-
cije je dne 14. t. m. poljedelski minister
grof Falkenhayn interpeliral zaradi izven-
rednega 52½ milijona znašajočega kre-
dita. Vojni minister je na to dal zaupljiva
pojasnila in sklenilo se je, da je še ne-
porabljeni kredit zapadel. Dr. Sturm je
predlagal, naj se ponovi resolucija zastra-
n zboljšanja hrane vojakov, kar se je tudi
zgodilo. Vojni minister je naznanil, da je
moral opustiti misel, da se preskrbi ve-
čerja vojakom iz ozirov na finančno stanje.
— Sprejel se je na zadnje ves redni pro-
račun za vojsko.

Ogerska delegacija je 14. t. m.
sprejela proračun ministerstva zunanjih
zadev, vojne mornarice, skupnega finanč-
nega ministerstva i najvišjega računskega
dvora.

Vnanje dežele.

Ruski car pride 18. t. m. v Be-
rolin, tako se je oficijalno določilo. Ni pa

še določeno, koliko časa ostane v Be-
rolinu, dolgo gotovo ne. Spremljala ga bo-
de carevna; Bismark in Giers bosta tudi pri-
čujoča.

V srbske skupščini bo imela li-
beralna stranka 101 in radikalna 87 članov.
Mej združenima strankama vlada popolno
soglasje. — Proračun za leto 1887-88.
kaže stroškov 38 milijonov, dohodkov bo
malo manj.

Bolgarski knez je ustanovil v
spomin svojega vladnega nastopa križec,
ki ima tri razrede: zlati, srebrni in bro-
nasti križec. Prvi razred dobé vsi ministri,
članovi deputacije, ki so mu prišli naznanit,
da ga je sobranje izvolilo svojim knezom,
in njegovo spremstvo. Drugi razred dobé
vsi častniki in uradniki, in tretji razred
vse moštvo. Na prvi strani so besede:
„Z božjo in narodovo voljo“ in črka F.,
na drugi strani je pa dan njegovega vlad-
nega nastopa. Križec ima obliko malteš-
kega križa. Dvajset križcev prvega raz-
reda je že zgotovljenih in razdeljenih. —
Zgodaj je začel knez deliti odlikovanja.
Je li ta stvar tako nujna?

V Italiji se prav očitno gibljejo
anarhisti. V Livorni so zadnje dni zelo
rogovilili, več dni zapored se jih je do
5000 zbralo pred ameriškim konzula-
tom, kder so zahtevali pomiloščenje v
Chikagu k smrti obsojenih anarhistov.
Množica se je z rudečim in črnim prapo-
rom križeca in razsajajoča valila pred
ameriškim konzulat, ali policija jo je
razkropila; vojaštvo je bilo tudi priprav-
ljeno v vojašnicah, da vmes poslože, ako
bi trebalo. Pred policijsko poslopje so
vrgli anarhisti z dinamitom napolnjeno
bombo, ki se je razletela, pa k sreči ni
nikogar poškodovala.

Na Francoskem peró še vedno
Gaffarelovo umazano perilo; poslanska
zbornica se s to stvarjo uže preveč peča.
Načelnik republike Grévy je zaradi tega
nevoljen in mogoče je celo, da odstopi.

Pariško sodišče je 14. t. m. iz-
reklo sodbo v onih oboh, ki so se se-
čale s prodajanjem redov. Obsojeni so
bili: senator general baron D'Andlau, ki
se je s pobegom sodišču odtegnol, in con-
tumaciam v petletno ječo, globo 3000
frankov in v zrgbo državljanstvih in poli-
tičnih pravic za deset let; gospa Rattazzi
v trimesečen zapor in globo 2000 fr.;
Bayle v štirimesečen in gospa Courtenil v
dvamesečen zapor. Častno za republiko ni,
da imajo ženske roko v tacih stvareh. S

PODLISTEK.

Mej Davljenci.

(Carl May-eve prigodbe v Sahari)

(Dalje.)

Zavzel sem se tako nepričakovanega
sprejema. Željno so mene, neznanega, pri-
čakovali, iz kakega povoda?

Latreaumont je bil male pa kretne
postave, in je prej vrhi stopnjice dospel,
nego jaz do polovice.

Hiša je bila prej bogatega Moslemina
in združjenje arabske arhitekture s fran-
cozko opravo bilo je čuden vspeh.

Peljal me je skozi krasno dvorano k
svojim.

Gospa je sedela, nek roman prebi-
rajoč na mehkejši v črno svilo oblečeni
klopici, gospica pa na baržunastem divanu,
v ohlepnej in krasnej obleki vzhodnih de-
žel. Siroke svilene hlače od pasa do glež-
nja, mej tem ko se jej noge v modrih
zlatočipkastih škrtetih tičale; čipkasti ob-
šivi, se zlatom in srebrom pretkani, po-
krivali so jej vrat in prsi, vrh njih je no-
sila kratak turški, z dragimi arabskimi
gumbi obšit jopič. Temni lasje so bili jej
se zlatimi strokami dragih biserov preple-
teni in v modre in rudeče zanjke vezani.

Pri našem vstopu sti obedve vstali in
osupnoli, videč tujca vstopivšega tako ne-
pričakovano, če tudi z gospodarjem, ko-
maj sta čuli moje ime, ni bilo ni konca
ni kraja izrazov veselja.

Precej je prihitela gospa naproti in
mi podala roko.

„Kaka sreča, gospod, da ste prišli!
Nestrplivo smo hrepeneli po Vas. Srce
nam bo mirneje in gotovi smo, da imamo
pred seboj rešitelja ubozega Renalda!“

„Pomagal bom, ako mi bo mogoče,
gospa, samo povedati mi morate, kdo je
Renald; kako sorodstvo je mej njim in
Emery-jem, kojega sem upal tu najti.“

„Ni Vam znano še, resnično ne? Go-
spod Bog, in vse mesto uže ve!“

„Ali Blanka“, seže jej Latreaumont
v besedo, „pomisli, da je gospod še le
danes s parnikom došel.“

„Resnično! Nemorete še vedeti. Se-
dite; Clairon, pozdravi našega gosta!“

Vezano, skoraj čestitljevo, priklonila
se mi je mlada gospica. Pozdravljanja je
bilo konec in sedel sem.

Sprejem je bil skrivnosten, in videl
sem prihodnost resničnega pričakovanja!

„Našli ste nas v okolčinah“, prične
Latreaumont, „koje nam vele prezirati na-
vadne oblike. Emery nam je veliko, veliko
o Vas govoril, pri tem njegovem nenavad-

nem govorjenji vzraslo je naše upanje,
kojemu smo se odpovedali.“

„Da, vse naše trdno upanje, gospod“,
pritrčila je gospa. „Toliko slabega in ne-
varnega ste prebili z našim unukom, da se
gotovo ne vstrašite, nam dopolniti prošnjo.“

Smijati sem se moral priljudnemu na-
činu teh ljubeznivih ljudi, ki so mi ga to-
liko pripočevali, kojega pa nisem poznal,
po besedah gospe so morale biti z nekojo
nevarnostjo v zvezi z menoj.

„Vse storim, kar je v mojej moči.“
„Dobro! Vse, kar smo od Vas čuli,
nisimo pričakovali družega, čeprav moramo
reči, da naša prošnja ni bila samostojna,
ampak po nasvetu Bothwela.“

„Ako mi bode moč, spolnim jo!“ od-
govoril sem prosto.

„Zahvaljujem se Vam gospod! Trpimo
veliko zgubo veliko nesrečo — — —“

„Da, strašno, veliko nesrečo“, pristav-
ljala je gospa z solznimi očmi.

Tudi Clairon je izlekla lepodiseči
robec in brisala si solzne oči.

„Prosim, govorite, gospa!“

„Nemorem, žalost mi ne dopušča!“

„Mala gospa je bila tako pretresena,
da mi je bilo skoraj tesno. „Dovolite, go-
spod!“ prosil je Latreaumont. „Poznate
Imošar-e? vpraševal me je in po prijaz-
nej južnej navadi pristavil: „Ne, nemorete
jih poznati, ker ste jedva danes prišli;

ali pravim Vam, da so ti Imošar-i in Tu-
areg-i strašansko ljudstvo in karavana
pot od Ain-a, Salah-a, Ahir-a, Džene in
Sakata, po kojeh pošiljam blago, drži prav
skozi njihovo deželo.“

„Moja hiša je edina v Algir-u, koja
z naravnostmi razmerami vzdržuje kupčijo
v Timbaktu, Pulo, Hauza, Bornu in Wa-
daí, zategadelj pa, ker smo daleč od vseh
cest in komaj v Ain-u, Salah-u ali Ga-
dames-u in Gat-u, družimo s karavanami
in kupčijska zveza mora včasih trpeti ve-
like zgube. Najhuje pa nas je zadelo s
zadnjo karavano.“

„So jo li napadli Tuareg-i?“

„Uganili ste, gospod. Ropna karavana
jih je napadla, pomorila in oropala, en sam
je ubežal, precej v začetku boja se je
naredil mrtvega in poročil mi o udarcu,
koji nas je zadel.“

„Hiša se zopet opomore!“

„Hiša, da, ali družina nikdar! Zgubo
blaga je obžalovati, ali moj sin Renald,
edini sin, bil je s kafilo (karavano) in ni
se vrnil.“

Gospe niso mogle vzdržati glasnega
joka, tudi Latreaumont se je udal bole-
činam, koje so ga premagale. Pustil sem
jih nekoliko časa, potem vprašam:

„Niste vdobili gotovega naznanila o
njegovej osodi? Roparji puščave ne po-
znajo milosti.“

to obsodbo pa stvar nikakor še ni končana, ker se ž njo peča državni zbor in se lahko zgodi, da provzroči velik prevrat in celo načelnika republike prisili k odstopu.

Nemški prestolnik ima raka v grlu, njegova bolezen je neozdravljiva, tako se glasi zadnje poročilo zdravnikov, ki so ga preiskali. Prestolnik to ve, ter je udan v neizprosno žalostno svojo usodo, njegovo mater, nemško cesarico, zadela je kaplja, ko je to zvedela, vendar ne do smrti; zdi se, da cesarju niso vse resnice razodeli, ker se boje za njegovo življenje. Nemčijo čaka hud udarec; stari cesar ne more več dolgo živeti, prestolnik je posvečen smrti in oba državna Atlanta, Bismark in Moltke, tudi sta že postarana in bolehnata; ne bosta tedaj mogla nemške države dolgo na ramah nositi.

V Londonu so 13. t. m. napravili delavci zopet veliko rabuko. Uže dopoldne so se začeli zbirati na Trafalgar-Square ter začeli razbijati in škodo delati; opoldne je bilo zbranih uže nad 4000, ki so se popoldne še podvojili in cesto zaprli; policija je bila preslaba, morali so jej priti na pomoč vojaki, da so množico razkropili. A to ni bilo tako lahko, vstal je hud boj, v katerem je bilo mnogo teško ranjenih, samo v bolnice so prinesli 75 ranjenih.

Turška država, če to tako dalje pojde, in boljšega ni pričakovati, uvrstiti se bode morala k malu meji roparske države, če uže zdaj ni čas zati. V Evropi ropajo, more in požigajo Arnavti, posebno po srbskih mejnih okrajih, da je bila srbska vlada do izvenrednih naredeb primorana. Malo boljše je v Albaniji in na grških mejah. Mala Azija pa je postala pravo roparsko gnjezdo, vzlasti provincija Erzerum, kder Kurdi napadajo, ropajo in moré popotnike, kakor se jim ljubi. Ali ni sramota, da tako državo vevlasti še podpirajo, namesti da bi se dogovorile in naredile tabula rasa.

DOPISI.

Mali Lošinj, 7. nov. — [Izv. dop.] — Mi zaničevani primorski Slovani, bolje "ščavi" imenovani, nemamo toliko sreče kot drugi avstrijski narodi, kateri so navajani kot stari Egipčani pri polnih loncih mesa ukvarjati se, ne; mi se navadno zadovoljimo z malenkostimi, tako rekoč z mrvicami, katere od bogate mize naših sobratov (v avstrijskem duhu) padajo.

Svet nas pozna, da smo bili vedno potrepljiv narod; hlapčevstvo i verige sužnosti pa so toliko na nas vplivale, da se je deviški narod naš začel zavedati svojih naravnih pravic, ter započel delovati, da se reši verig naših trinogov toliko v narodnem kot v gmetnem oziru.

Zora puca, bit će dana! Trdnjave so započele padati v naše roke, slovanska probujenost se širi (povsod ovirana), če tudi ne brzim potem, a vendar dobro premišljenimi i stalnimi koraki, to nas veseli, kajti vstrajnost, katere diči naš narod, dovede nas konečno do stalne zmage. — Danas Vam poročam, da i tu v Malem Lošnju se je prvi korak učinol za našo sveto stvar. — Kdor pozna sedanje razmere tega mesta, verjel mi bo na mah, da je bila potrebna velika požrtvovalnost, neutrjeno delovanje, zatajevanje samega

"On živi!"
"Ah, to mora biti čudo, ako ni zmote!"
"Gotovi smo, da živi, ker nam je naznanil."
"Po kom?"
"Po Tuaregu, ki ga je bil poslal aguid (glavar) tirjat odkupščine."
"Koj ste plačali?"
"Moral sem, ni mi bilo drugače."
"S kom ste plačali?"
"Z blagom, koje je bilo namenjeno na vazo Melzir."
"In Vaš sin?"
"Ni se vrnil, nezvesti roparji so tirjali nas onovih."
"In Vi ste jih zadovoljili!"
"Da."
"S prav enakim vspehom."
"Nemoram Vam zagotoviti, ker ko je prišel drugi sel, došel je Emery, deset mesecev more tega biti."

"Toliko časa je tedaj uže Emery v Afriki!" Sežem mu v besedo. "Rekel mi je, da pride še ta mesec v Algir."
"Bil je nekoliko tednov doma, pa popadla ga je potniška želja, kojej se ni mogel ustavljati. Hélas, in o pravem času je prišel!"

(Dalje prih.)

sebe, i več gmetne škode. K ljubim tacemu neprijetnemu i težavnemu položaju ustanovili so rodoljubi odbor uže na spomlad t. l. Vse poletje se je neutrudljivo delovalo, pripravila se pravila, katere so bila tudi brez ovire od namestništva potrjena. 30. min. meseca je sklical začasni odbor skupščino, da se ustroji društvo ter izvoli stalni odbor. Gosp. okr. glavar Simcig kot vladni predstojnik je počastil svojim pohodom slovesnost i razgovarjal se v lepem hrvatskem jeziku. — Izvoljeni so bili: gosp. Sime Kvirin Kozulić posestnik, običinski svetovalec, vrl rodoljub i steber društva, predsednikom; gosp. Otav Martinić, trgovec, podpredsednikom; gosp. Mate Oršić, veroučitelj, tajnikom; i gosp. Ivan Fučić, trgovec, blagajnikom.

Po volitvi imel je gosp. predsednik dosta dolg i pristen govor, zahvaljajoč se društvu za poverjenje i udanost, katero mu je skazalo i nazadnje pozval je skupščino na trikratni živio Nj. Veličanstvu v vsej carskej obitelji, na kar zagrmí po dvorani naukušeni trikratni živio!

Društvenikov je do sedaj še majhen broj, a upanje je, da se podvoji, samo priporočati je odboru i vsemu mlademu društvu, da se morajo vrediti po dalmatinskem narodnem receptu; malenkosti na stran, prepir (Bog varuj niti o tem misliti) v kot, aristokracija naj se ohrani za druge slučaje. Le eno gaslo mora veljati kot "ordre de bataille": probuda naroda, i pa vse za vero, dom, cesarja.

Društvo je vzelo v najem drugo nadstropje najlepše hiše na glavnem trgu, in istina je, da imponuje i dela čast mlademu društvu. Resnica je tudi, da naši sovražniki nemajo najmanjšega vzroka k obrekovanju i zato nisojio povešane glave.

Bog daj društvu dober vspeh i napredek. Nočem biti optimist, a vendar trdim, da bi bilo nemogoče to — v Lošnju, kar se je v Pazinu i drugod dogodilo, to bi bil skrajni pesimizem. Z malo izjemo privandranih odrešencev je prebivalstvo vsega mesta slovansko, to kaže i svedoči jezik, kateri se govori od revne kočé pa do bogate hiše; božja služba v cerkvi, pridige, procesije, i pa slovanska liturgija, ki je tukaj starodavna. — Da se je pa prebivalstvo toliko navzelo italjanskega duha, zakrivilo so oni, kateri so slovanski jezik iz šole iztirali, (pred 30 leti bil je tukaj naučni jezik hrvatski) i povzročili iz slovanske krvi toliko renegatov in apostolov irredentizma. —

Da bi se pa tem lažje dospel i uredničil naš program, lahko bi nam tudi naši bližnji bratje kaj pomagali i pripomogli. "Edinost" je v zadnjem številku povdarjala, da bi družba sv. Cirila i Metoda razširila svoj delokrog i v pokrajine hrvatske narodnosti. Evo Vam! kje bi bilo bolj potrebno, da se ustanovi otročji vrt s hrvatskim učnim jezikom, kakor prav tu v Lošnju? Politično društvo "Edinost" je ustanovljeno za vse Primorsko. In kaj, ako bi se mislilo "Tabor" na tem otoku sklicati? Jaz sem tega mnenja, da to bi ne bilo nemogoče, za našo stvar pa preimennitne vrednosti. — Slovenski tržaški sokol bi ne mogel podaljšati svojih izletov na divni Kvarner? To bi bilo večje vrednosti nego pa izleti v Mozirje in Žavec. Narodna društva v Istri i bližnjem Dalmaciji, ta bi tudi lahko dosta pripomogla napredku i probudi naroda z svojimi pohodi in corpore v poletnem času. Učimo se od naših sovražnikov vzajemnosti in posnemajmo njih šolsko društvo: Pro Patria. S tacemi sredstvi pokažemo našim kukavicam, da smo izobražen narod, ki čuje svojo samostojnost i skrbi za vedno večji duševni napredek, ne pa samo "gente per pascolare le pecore sul Velebić", i tedaj nas počno čestiti i občudovati, i takrat z veselim srcem vskliknemo: "Hvala Bogu, narod se je probudil". Na delo torej, brata, gradiva ne manjka!

Obalović.

Od Karavank. 10. novembra. — (O družbi sv. Cirila i Metoda.) — V vašem cenjenem listu se je razpravljala misel, da smo Slovenci sami preslabi, vzdržati družbo sv. Cirila i Metoda v takej moči, da bi se mogla uspešno boriti z nemškim šulferajnom in laškim "pro patria" ob jednom, in da nam morajo vsaj Hrvati priti na pomoč, posebno v pogledu na hrvatsko Istro. Nek rodoljub iz Istre piše, naj bi se družba tako preustrojila, da bi se raztezala čez slovenske in čez hrvatske dežele. To pa menda ne bo mogoče, ker smo žalibog Slovenci od Hrvatov po dualizmu odcepljeni in živimo pod drugo postavo. Naša družba je dovoljena na podlagi avstrijske postave, in se ne more raztezati po ogersko-hrvatskih deželah. Družega toraj ne kaže, kakor da Hr-

vati osnujejo lastno družbo v podporo isterskih šol, ako bi jim pa vlada tega ne dovolila, morejo našo družbo vedno še privatno podpirati, tega jim nihče ne ubrani, in potem prevzame naša družba vso skrb za isterske šole. Na vsak način bo potrebno, da odbor naše družbe stopi v dogovore s hrvatskimi rodoljubi. Naš odbor ima že prave močje, ki potrebno ukrepeje v tej zadevi, ako bi pa odbor na to pozabil, naj se pri prihodnjem občenem zboru oglasi kateri izmed poverjenikov ali pokroviteljev in naj to reč v razgovor spravi. Če Nemci po vsej Nemčiji nabirajo podporo za svoj šulferajn, in Lah i po vsej Italiji, potem je jasno, da moramo tudi mi pomoči iskati, kjerkoli jo moremo najti, v prvi vrsti pri avstrijskih Slovanih. Upam, da moj nasvet ne ostane klic vpijočega v puščavi!

Iz zilske doline. 9. novembra. — (Podružnica sv. Cirila i Metoda.) — Poročati Vam morem veselo vest, da se je 30. okt. pri nas ustanovila podružnica sv. Cirila i Metoda, z sedežem na Zilskej Bistrici. Največ zaslug za njo imata č. g. dr. Lutman, novi župnik v Gorjah, rojen Primorec in bivši špiritalni Celovškega semenišča, in posestnik Janez Šnabl v Zahomeu. Poslednjega je "Mir" priporočal kot kandidata za deželni zbor, pa mu je dr. Abuja glasove prevzel in v nemški tabor ubežal. Gospod Šnabl pa je še to, kar je bil, trden in zvest Slovenec. Morda se o bodočih volitvah kaj drugače obrne!

Novi podružnici pa želimo obilo sreče. Kaže nam, da Zilani še niso čisto zatrti, da se še gibljejo.

Za podjunske Slovence je vendar sramota, da bodo oni, kakor se kaže, poslednji, ki ustanove podružnico!

Iz rožne doline. 10. novembra. — (Podružnica sv. Cirila i Metoda.) — Zdaj je vendar resnica, da se pri nas ustanovi podružnica sv. Cirila i Metoda. Lotil se je stvari vrl župan v St. Janžu, gosp. M. Štih, po domače Šlenic, in je od glavnega odbora že pooblaščen. Rodoljubi po spodnjem Rožu pa ste prošeni, da ga podpirate pri nabiranju udov. V Borovljah, Glinjah, Podljubelom, v Plajberzi, v Svečah, v Smarjetu in v Selih je še precej narodnih možakov; zato je upati, da bo ta podružnica dobro napredovala, posebno če jo bo podpirala rodoljubna duhovščina.

Tako na Koroškem dobomo tretjo podružnico. To pa še nikakor ne zadoščuje. Prvi so zdaj Podjunci na vrsti, da posnemajo naš izgled, kajti njih je še več, ko nas, in so trdi Slovenci. Da se najde le prav mož, ki voz napreže, drugi že potegnejo!

Od Malenedelje spodnje Štirске dne 2. novembra 1887. — [Izv. dop.] — Draga Edinost! precej časa je že minolo, da ti nisem nič poročal, a vendar še zaspal nisem. Sprejmi toraj spet par vrstic iz prostega peresa.

Nehote me žalost obhaja še sedaj, da se je to leto preselil v drugi svet preblazega spomina g. Viktor Dolenc.

Kakor znano, bil je nevstrašen boritelj za naše narodne i svete pravice.

Prezgodaj si zaspal — nehale je tvoje pero — dragi Viktor! Bil si naših svetinj branitelj in voditelj ob Adriji, katere hočejo tam nam Lah, a tu Nemci vzeti, ter nas potepati do slehernega še tako skritega hribovskega bajtarja — Nisi učakal zlate svobode — težko tudi mi; gotovo pa zanamci naši. — Slovanci gre dan. —

Tvoje ime pa se bo še slavilo, ko uže davno tvoje kosti strohne, in v zgodovini zapisano ostane se zlatimi pismenkami, kar bil si za Slovence v drugej polovici 19. tega stoletja, ni znano samo v Trstu, tudi drugod. —

Za vse grenke ure, katere si od nasprotnikov prebil, pa naj krasni lavorov venec glavo tvojo tam v večnosti, mi pa po tvojem zgledu sovražniku v bran stojmo!

Sladko spavaj, dragi Viktor!

Naj ti lepše solnce sije,

Lepša zarja rumeni.

Prijatelj.

Od Malenedelje sp. Štirске dne 10. novembra 1887. — [Izv. dop.] — Letošnje leto se sme le sredjemu prištevati; tukaj je vso okolico obiskala to leto toča, katere ni samo v goricah vzela na pol, po nekaterih čisto, temveč tudi na njivah mnogo škode učinola. — Žito, pšenica

rodila je dobro, oves slabo, krompirja je malo, tako tudi repe.

Zakrivila je to letošnja suša skozi vse leto. Sena se je srednje dobilo, otave po rebrih čisto nič; spet bo spomladi krme pomanjkovale.

Pred letom sem pisal med gospodarstvene stvari v Sl. G. kako koristne so slamorezne mašine za čase pomanjkanja krme, pa zelo malo se poslužujejo njih naši posestniki — a kateri pa se poslužujejo njih — z vspehom.

Živina nema cene, prodaja se po slepej ceni, prav tako tudi poljski pridelki ne. — Nedavno je imelo naše leposl. bral. društvo svoj prvoletni občni zbor. —

Bila je volitev novega odbora, ter več koristnih predmetov stavljenih v korist društva. —

Obilo število udov se je zbralo, ne samo starih, tudi novih, kar je znamenje, da naše društvo napreduje.

V odbor so izvoljeni stari odborniki. — Potem je bila prosta zabava, deklamacija in petje, pozno v noč se je društvo razšlo od narodnega gostilničarja B. Korošca.

Zasluzljivemu pred. g. Dav. Trstenjaku starinoslovcu itd. se pošle častna diploma; izvoljen je bil častnim udom na občno željo udov našega društva. —

Politika je skoraj nespremenjena. — "Stara garda razpada". — Modriž (Kornblume) se siplje, veni. — "Kmalo sto let — stara lipa zaduhti.

Vreme je zadnje dni slabo, deži, poljski pridelki so večinoma spravljani, ozimna do cela posejana.

Cena. klgr. mesa goveje 25 kr. drob. 10—12 kr. klgr. telečje in svinjetina 40. maslo stari bokal (pint) 80 kr. jajca 4 za 10 kr. med klgr. 15—18 kr. vosek 1 f. jabelka tresena sortirana 11—12 štrtin. Slive 10 f. štrtin. Vino staro po gostilnah 28—40 ltr. novo 20 kr. ltr. žganje od 18 kr. ltr. naprej po žganjarjih. Drva trda bukova 6—8 f. stari seženj, mehka 4 f. 5.50 kr.

Pšenica 100 klgr. 6 f. erž 2—2.20, oves, vagan 1 f. 20 kr. korusa 1.80—2 fg. vag. vinski kamen 40 krajcarjev klgr. itd. *)

Domače vesti.

Urednik "Naše Sloge" gosp. Mate Mandić je bil tožen po načelnstvu občine Tinjan v Istri na temelju §. 19 tiškovne postave radi tega, ker ni hotel sprejeti izpravka dotične občine, pisanega v italijanskem jeziku, na uvodni članek, koji je bil priobčen v št. 43 "Naše Sloge". Razprava o tej zadevi je bila včeraj pred c. kr. deželno sodnijo v Trstu. Sodnik je bil g. sov. Huber; državni pravdnik-tožitelj, g. dr. Tadej. Gosp. obtoženec branil se je sam ter temeljito dokazal, da ni obvezan sprejemati izpravkov v tujem jeziku. Gosp. Mandić je bil na temelju svojih dokazov obtožbe rešen. — Stvar je vsekako zanimiva in želimo, da jo doznajo tudi naši razni "prijatelji", koji nas nadvladajo v našem listu nepoznatem jeziku.

† G. Dragotin Ripšelj, župnik, umrl je 8. nov. na Vidnu pri Krškem, star 67 let. Pokojnik bil je vedno vrl narodnjak in podpornik Slovencev. R. I. P.

Za družbo sv. Cirila i Metoda nabrali so nekateri udje delavskega podp. društva v gostilni gosp. Perhavea 1 gld. Hvala jim!

Občinski zbor tržaški bo imel nočoj ob 6. uri svojo XXIII. javno sejo. Na dnevnem redu je predlog, da bi se vpeljal samo jeden vlak, ki vozi od kolodvorca hrpelske do kolodvorca južne železnice; posvetovanje o dovoljenju zgradbe tramvaya na par iz Trsta v Barkovlje in predlogi šolskega odseka o podučevanju nemščine na ljudskeje šoli v Rojanu.

Železnica iz Trsta na Reko. Službeni list javlja, da pride še v tem mesecu v Trst g. inženir H. Schröder, železnični ravnatelj v Solnogradu v to svrhu, da prevdarja zgradbo tramvaya na par iz Trsta na Reko. Pošlje ga podvzetniško društvo Soenderope in dr. v Berlinu. Tržaško c. kr. namestništvo je uže naložilo okrajnim glavarstvom, da podpirajo kolikor morejo inženirja pri njegovej nalogi.

Nova državna obrtna šola v Trstu bode dozidana še-le do 6. januarja 1888. Vlažno vreme je namreč prisililo mestno delegacijo, da zidanje začasno ustavi. Ta sklep se je prijavil ob enem tudi c. kr. namestništvu.

Pristojbina v bolnicah za leto 1888 je ta-le: a) v javnej bolnici, ludnici in porodnici plačuje se v I. razredu f. 3.50, v

*) Prosimo.

(Uredn.)

II. f. 250, v III. 92 nč., v IV. pa 70 nč. na dan; b) za sirote 14 nč. na dan; c) za otroke, koji se oddajo iz porodnice sirotišču vsled smrti matere 50 nč. na dan.

Proračun mestne občine za leto 1888. je javno izložen v malej dvorani mestne palače od 16. do 29. t. m. vsak dan od 9. ure zjutraj do 3. ure popoldne.

Tržaške novosti.

Magistrat neče električne razsvitljave. Tvrška B. Egger i. dr. v Budimpešti je poslala sl. našemu magistratu ponudbo, da uvede električno razsvitljavo v novejši obrtni šoli. Magistrat je isto odbil, naglasajoč, da je uže sklenol pogodbo z družbo za plinovo razsvitljavo. Nek tržašk list opazuje k temu, da bi bilo jako zanimivo doznati, koji stroški bi bili večji; oni za elektriko ali za plin? Mi pa mislimo, da je tu gotovo zopet odločila sloveča „kost“, katere magistrat tako radovoljno pobira. Mogoče pa se boji svetlobe sploh lik ponočne ptice, Peut être!

L'avita cultura. Nek tržaški listič v svojej denašnej številki jako rogljivo napada Slovence, koji tobož svoj lastni jezik ne razumijo. Smešno mu je tudi, ako čuje, da živi preko 40.000 Slovencev na tržaških tleh. Radi tega ga moremo samo obžalovati. Resnice nikdar ne pripozna nevednež — in zlobnež. Mej katero kategorijo bi uvrstili tržaški listič in njegovega brata „Il Corriere di Gorizia“, o temu naj sodi naše občinstvo, koje pozna značaj obeh. „Due degni fratelli“ bi rekli. Na roganja pa ne odgovarjamo, niti drugi slovanski listi se menda z blatom pečali ne bodo, kajti: „Kdor za smolo prime, se osmoli!“

Najden utonenc. V nedeljo so izveleki mornarji iz morja mrtvo možko truplo. Po papirjih, katere je našla komisija pri utonencu, izvedelo se je, da je isti 32 letni Jakop Levar, član „tržaškega podpornega društva“.

Nesreča. V spalnici zidarja Jakopa Spezzot v hiši št. 8 ulice dell'ospitale nastal je v pondeljek po noči ogenj. Ko so prihiteli domačini gasiti, našli so Spezzota mrtvega na postelji, svetilnico pa razbito na podu. Zidar je prišel skoraj gotovo pijan domu in trdo zaspal v spanju pa razbil svetilnico. Plamen je prijel pod in v gostem dimu se je siromak zadušil.

Poskušena samomora. Novinec 82. peš-polka Josip Čibi skočil je z okna v III. nadstropju rojanske vojašnice na dvorišče, da se ubije. Odnegli so hudo pobitega v bolnico. — Služabnica Ana Stanič, 21-letna deklica, rodona iz Rihemberga, je skočila v nedeljo zvečer v morje. Slučajno jo je opazil nek stražar, koji je takoj pozval pomoč ter jo rešil gotove smrti. Nagib žalostnemu koraku je baje nesrečna ljubezen.

Nastopki pijanosti. Težak K. Purič je razgrajal sinoč v nekeje gostilni v ulici S. Giacomo. Gostilničarka je pijanca pahnola na ulico in padel je tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo. Nek človekoljuben gospod je najel voz ter ga poslal v bolnico.

Statistika umrlih. V tednu od 6. do 12. t. m. umrlo je v Trstu 85 oseb in to 47 možkega in 38 ženskega spola. Po starosti je bilo 18 do 1., 24 do 5., 6 do 20., 2 do 30., 6 do 40., 16 do 60., 11 do 80. leta in 2 čez 80. leto. Lani je umrlo v istem času 9 oseb manj.

„Soča“ 46. številka je bila zasežena po državnem pravdnistvu radi dveh domačih vesti.

Razstava v Gorici v Attemsowej palači ni tako dobro obiskovana, kakor bi bilo pričakovati, ker dosedaj t. j. v 4. tednih so prijeli še le toliko vstopnine, da se pokrijo stroški. Tako poroča „Soča“.

Na postaji v Korminu je prenehalo včeraj zdravstveno pregledovanje blaga in popotnikov. To je znamenje da je kolera v Italiji popolnoma ugasnola.

Novo metrično računalno iz ploščic izumil in priredil je profesor na učiteljski Mariborskem, g. Luka Lavtar in spisal o njem kaj inštruktivno brošurico, iz koje razvidimo, da je to računalno visoko nad vsem, kar se je do sedaj v tej stroki izumilo in da se nikakor ne sme zamenjavati z drugimi učili te vrste, kojih se nam dokaj prinaša vsako leto. Novi stroj je dosedaj jedino nam znano računalno, ki stoji trdno na podlagi zakonov mišljenja, in prepričani smo, da je prihodnost njegova. Prostor nam ne dopušča, da to učilo natančneje popisujemo. Mogoče da storimo to v jedni prihodnjih številki. Za to pot smo hoteli le opozarjati č. tovariše na novo prikazen in na brošurico, ki poda ob enem tudi navod, kako z računalom ravnati. Brošurica, ki bodi vsem č. gg. tovarišem najtopleje priporočena, stane

40 kr. in se na njo naroča pri gosp. pisatelji. Aparati (okolu 10 gl.) pa se naročujejo po naslovu Orešnik & Prossinagg, Wien I., Bürgerstrasse 12, kjer se tudi na zahtevanje dobé ceniki s podobami brezplačno.

Potres. Iz Celovca se nam piše, da se je včeraj ob pol ednajstih čul precej močen potres z bobnenjem.

Na vseučilišču Zagrebškem vpisalo se je do 12. t. m. 424 slušateljev in sicer na bogoslovni fakulteti 100, na pravnoslovni 210, na modroslovni 114. Odkar je ustanovljeno vseučilišče — bilo jih je samo l. 1882-83. vpisanih 426, druga leta pa jih ni bilo nikoli nad 400.

Lakota v Hrvatskeji. „Slov.“ piše: Huda lakota tare naše sosedo Zagorce na Hrvatskem. Da bi jim pomagala, sklicala je grofica Khuen-Hedervary, soproga hrvatskega bana v Zagrebu, minoli teden sejo društva „rudečega križa“. Sila je v Zagorji zaradi slabe letine tem večja, ker so jeli ljudje tudi za vročinsko boleznijo prav pogostoma umirati. Stradajo pa, da se Bogu usmili. Društvo gosp. dovolilo je iz društvene blagajnice 500 gl.; 500 gl. dalo bo pa deželno društvo rudečega križa. Ob enem so sklenoli napraviti koncert ali kako drugo veselico na korist stradajočim.

Vabilo na naročbo. Od 1. januarja 1888. naprej izhajal bode v Ljubljani „Slovanski Pravitelj“. Celi program listu izražen je v njegovem imenu. Glavni namen mu bode pospeševati korektno slovensko uradovanje v slovenskih pokrajinah. Služiti ima torej v prvi vrsti praktičnim potrebam slovenskega juridičnega prometa. Vendar pa bode tudi odmerjen primeren prostor teoretičnim razpravam in je namenjen posebno mlajšim juristom za vezbanje. Samo ob sebi je umevno, da se list ne bode samo pečal z golo juridičnimi, marveč tudi z upravno- in finančno-pravnimi vprašanji. Imel bode list tudi svoj feljeton in prinašal bode male notice juridične vsebine in personalije. In da se ustreže večkrat izraženim željam, objavil bode tudi najvažnejše termine v konkurznih in eksekutivnih zadevah v slovenskih pokrajinah. Sotrudniki so naprošeni, da pošljejo rokopiše najzadnje do 15. vsacega meseca podpisane uredništvu in za prvo številko do 1. decembra 1887. List izhajal bode prvi dan vsacega meseca po dve poli in stane 4 gl. za leto, 2 gl. za polovico leta. Naročnina naj se pošlje uredništvu in upravnistvu, ki se nahajata v Frančiškanskih ulicah št. 16. Za uredništvo: Dr. Alfonz Mosché.

RAZNE VESTI.

Karmelitarica je postala najstarejša hči znanega francoskega generala Boulanger-a; 15. oktobra je storila redovno obljubo. To jako zanimivo vest prinaša „Zg. Danica“.

Ženitba v papeževej rodbini. 21. t. m. poroči se najmlajša nečakinja sv. očeta, grofinja Marija Pecci z častnikom papeževe garde, grofom Mihajlom Moroni. Nevesta je pred kratkim časom prišla iz samostana pri S. Remo, kjer se je ugojevala ter ima še le 17 let. Poroka bo v kapeli palače Barberini v Rimu in kardinal Pecci bode blagoslovil novoporočena v imenu papeža-strica.

9000 ljudi utonilo. V London brzojavijo iz Šangaja na Kitajskem, da je reka Hoang-ho provzročila strašansko povodenj. Na tisoče ljudi je delalo na nekem jezu ali kar naglo so silni valovi odnesli jez in pokopali okolu 9000 ljudi v hladnem grobu. Revščina je na raznih krajih prav strašanska.

Čudno zdravniško poročilo o koleri. Oficijalni buletin nekega majhnega mesteca v Siciliji, kjer je kolera poslednje mesece hudo razsajala, se je za poslednji dan glasil: Od 15. na 16. je bilo v mestu 0, v Starem mestu 0, v predmestju 0, v okolici 0 slučajev z mrtvimi. Radostno se lahko konstatuje, da se je zdravstveno stanje zboljšalo. Vsi umrši pripadajo ubožnejšim stanovanjem.

Papeževo pismo,

po katerem so podeljeni odpustki vsem onim, ki bodo potovali v Rim k svečanosti zlate maše Nj. Svetosti papeža Leona XIII., kakor tudi onim, ki se v duhu pridružijo temu romarskemu potovanju.

Leon XIII., papež.

Vsem vernikom, ki čitajo to pismo, pozdrav in apostolsk blagoslov.

Bliža se prvi dan novega leta, dan leta, dan Naše duhovniške svečanosti, ka-

tero bomo praznovali s pomočjo božjo. Vsi narodi vse zemlje in vsi družbinski krogi vsele so kakor iz enega srca in ene misli ter nam podajajo v težkem času, ko smo poklicani po volji božji zavzemati vzvišeni stol Petrov, svečane dokaze zvestobe in ljubezni svoje, spoštovanja in voščil svojih. Vso to slavo prepustimo Bogu, ki nas tolaži v Naši tugi, ter ga prosimo brez prenehanja, naj blagoslovi narode krščanske ter jim podeli mir in davno zaželeno slogo.

Ganeni vsled teh okritosrečnih izjav udanosti in resnične pobožnosti sklenoli smo v smislu došlih Nam prošenj, naj pustimo zajemati vsem Svojim otrokom iz svečanosti njihovega očeta koristi v boljše zavarovanje večne sreče, da hočemo odpreti verske zaklade, katere podeljavati Nam je izročil Bog, naš Gospod. Zaradi tega podeljujemo v srci, oprti na milostivost Boga vsemogočnega in oblast svetih apostolov Petra in Pavla, vsem in vsacemu posameznemu verniku obojega spola, ki bodo potovali povodom duhovniške svečanosti Naše v Rim, da očito in naravnost dokažejo v imenu vsak svojega naroda otročjo ljubezen in udanost in izkažejo čast in pokorščino najvišje oblasti, katero nam je podelil Bog, — popolen odpustek in odpuščanje vseh kazni vsled grehov. Prav tako podeljujemo v Gospodu vsem vernikom obojega spola, ki bodo v duhu in srci spremljevali ta romanja v Rim, in vsem, ki pripomorejo na katerikoli način, da se morejo sredno izvršiti, ako neposredno dan pred Našo duhovniško slovesnostjo, t. j. dne 1. januarja bodočega leta, opravijo devetdnevno pobožnost z molitvijo tretjega dela rožnega venca in to devetdnevno pobožnost ponove med dóbo, ki je določena za avdijence papežnih romarjev; ako dalje po vrednem sprejemu svetih zakramentov, spovedi in obhajila obiščejo svojo farno ali katerikoli cerkev ali sploh javen, molitvam namenjen prostor in tam molijo za složnost krščanskih knezov, pokončanje krivoverstva in povišanje naše matere cerkve, — popolen odpustek in odpuščanje vseh kazni vsled grehov tako v dan Naše duhovniške svečanosti, kakor tudi na praznik, neposredno na devetdnevno pobožnost, kadarkoli ponovljeno med zgoraj navedeno dóbo. Dalje podeljujemo vsem onim, ki vsaj skesanega srca opravijo te devetdnevni pobožnosti, za vsak njen dan po cerkvenem običaji trisdnevnen popolen odpustek. Vsi in vsak teh odpustk, odpuščanj grehov in prizanašanj kazni more se obrniti tudi na korist ubogim dušam v vicah; vendar pa naj veljajo njihove podelitve le za to leto.

Dalje želimo, naj imajo v zvezi vsem nasprotnim naredbam prepisi in ponatiski predležečega pisma isto veljavo, kakor to pismo samo, ako so le vrjetno podpisani in jim je pritiskol svoj pečat katerikoli cerkven dostojanstvenik.

Dano v Rimu pri sv. Petru, 1. oktobra 1887 v desetem letu našega pontifikata.

M. kardinal Ledochowski.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Hruškov šampanjec.

„Kmetovalec“ priporoča za napravljajanje hruškovega šampanjca to-le: Sladke, prav sočne hruške dade se porabiti za izvrstno peneče vino (šampanjec) na naslednji način. Hruške se olupijo, z noži (ribežnom) ali s primernim strojem razrežejo in potem iztisnejo. Iztisnjeni sok se dene v sodček, ki se ne zabije, ter se pusti, da stoji mirno. Odprta veka pokrije se s koščkom platna. Čez dva ali tri dni prične se kipenje, vzdignejo se pene in drovje, katere pa se morajo skrbno proč spraviti. Kakor hitro je to narejeno in se pri vehi ne delajo več pene, dolije se v sodček toliko kipečega soka (ki se je pripravil v kaki drugi manjši posodi), da je sodček poln. Napolnjeni sodček se dobro zabije in pusti potem ležati v kleti prav pri miru šest tednov. V tem času se izvrti 10 cm. nad dnom luknja, vtakne se vanjo pipa, ter pretoči ta tekočina, ki mora biti popolnoma čista, v šampanjske steklenice. Steklenice morajo se zamašiti (pa ne kakor je pri nas navada, ampak s kakim strojem, če tudi priprostim) ter potem z pečatnim voskom zakapati. Čez daljne štiri tedne je vino pitno, in ga je težko ločiti od pravega šampanjca. Bolj če je uležan, bolje je.

Listnica uredništva

Čest. gospod Andr. Mikiš: Mi smo Vam ustregli s tem, da smo Vaš zagovor natiskoli, svet je tedaj Vaš zvon čul. Ker pa je postala stvar osebna, ne zanima več naših bralcev; za nas ni, obrnite se tedaj drugam.

Poslana. *)

Preč. gospodu Andreju Mikišu župniku u Lanišću.

Na ono, kar ste pisali v 89. in 90. številki „Edinosti“, nečem odgovarjati, ker imam pri vseh od Vas popisanih lepih lastnosti tudi to, da si nečem z umazanim perilom svojih rok skruniti. Imam še vedno, čeprav sem po Vašej misli „velik neprijatelj poštenega duhovenstva“, toliko spoštovanja do katoliških duhovnikov, da nečem tudi nevrednega duhovnika v javnosti napadati.

G. župnik, lepo spričevalo ste si dali. Videli se bodemo v dvoranah, kjer se pere in suši tako perilo. Zadeli ste na trdo kraško kost, na katerej se Vaši zobje polomijo.

Kogar izmed občinstva ta stvar zanima, potrudi se na dotični dan v dvorane boginje Temide.

Laniški učitelj.

Podpisani brojimo si u dužnost briniti našeg g. učitelja pred gadnim onim napadom u „Edinosti“ broj 89. i 90. Istini na slavu kažemo, da g. učitelj vrši uvijek i točno svoje dužnosti; ali ne samo to, još više nego se u njegovih prepisih nahaja. U prolektju mučio je se sa nasadjivanjem stabala i loza, sa ciepljenjem itd., u zimi učio je svaki drugi večer po dvi i po tri ure odraslu mladost u pjevanju crkvenih pjesama, koje su se u crkvi pjevale sve dok se je crkva zatvorila. To i sve ostalo potvrđujemo svi podpisani i podkrižani; da g. učitelj pohađa često crkvu a dicu peljao je osam puta u crkvu i tri puta su deca u crkvi tako ljepo pjevala, da smo bili svi ganuti. G. učitelj nemože leteti s djecom svake nedelje u Podgaće u Prapoće u Račjuvas u Brgudac za g. župnikom, a i to je uzrok najviše, što u kapelah, kadi se misi, je takova tesnoba, da se niti ganut nemože. Još moramo spomenuti, da g. učitelj jako malo pije; kada je imao svoju hranu, jako riedak dan je bio, da je došao u krému.

A sad, dakako ga vidimo svaki dan jerbo ima tamo hranu. Tu vidimo, da u poldan i u večer pije samo po četvrt vina. Jošte g. župnik govori o igranju kartah i o kletvah; mi podpisani i podkrižani potvrđujemo, da nismo toga nikad vidili ni čuli. Nadalje g. župnik kaže, da je smutljivac, a to istina nije, jerbo on ne smutjuje nikoga. Dalje veli g. župnik, da je škola prazna; i pravo ima jerbo po noći nije nitko u njoj, ma po danu potvrđujemo svi, da kad su ure od škole, da je dovoljan broj djece u njoj. G. župnik kaže, da je g. učitelj „hudobnik“ a mi potvrđujemo, da on nije hudobnik, jerbo iz ustah njegovih nikad se nije čulo grde rieči, a niti slaboga izgleda nije jošte nikad nikomu dao potle je u Lanišću, nego je do istine za dosta ugodan narodu i mnogo više nego onaj — a. — itd. koji ga pogrdjuje.

Ovoliko za danas istinito i očito potvrđujemo svi podpisani i podkrižani pred Bogom i pred narodom.

Zgor imenovana potvrđujemo makar i prisegom.

Lanišće dne 13. studena 1887.

(Sliedi 67 podpisah občinarah Laniških.)

*) Za stvari pod tem naslovom je uredništvo toliko odgovorno, kolikor mu postava velevala.

Trščanska burza

dne 15. novembra.

Austrijska pap. renta for.	81.—	do for.	81.51
Ugarska „ „ „	82.35	„ „	82.50
Ista u zlatu 4% „	111.85	„ „	112.10
Dionice nar. banke „	88	„ „	88.9
„ kred. t-banke „	275.60	„ „	276.25
Talijanska renta „	96.—	„ „	—
London 10 lirah			
sterlinah „	125.35	„ „	125.45
Napoleoni „	9.92	„ „	—
C. kr. cekini „	5.93	„ „	5.93
Državne marke „	61.50	„ „	61.52
Iste franc. „	50.30	„ „	50.40
Talijanske lire „	49.75	„ „	49.95

SLOVENSKI

„ŠALJIVI KOLEDAR“ za leto 1888

— bogato ilustriran —

izšel je v tiskarni Dolenc in se prodaja v Trstu

po 40 nvč. komad.

Razpošilja se pa po pošti in prodaja v Gorici

po 45 nvč.

Čast nam je preporučiti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvatsko-slovenskih gradovah i mestah, sa solidnosti i jeftinoće poznatu, te obilnimi modernimi pisanimi i strojevi providjenu,

JEDINU SLAVENSKU

TISKARU U TRSTU

Ista prima i obavlja svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanje kao n. pr.:

za župne urede, okružnice, račune, list. artiju zavrtke s napisom, preporučne karte, posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporede, ulaznice, oglase, pravila, izvješća, zaključne račune, ročištnike, punomoći, cjenike, jestvenike, svakovrstne skrižaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.

Kod naručivanja tiskanica molimo naznačiti točno naručbu, dotično naslov (adresu) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se

Tiskara Dolenc

Via Torrente 12 u Trstu.

Rekonvalescentom.

Podpisana ima še nekaj hektolitrov kraškega starega terana 1886 na prodaj po 20, 25, 30 i. d. na debelo in na drobno. Tomaj pri Sežani 11. nov. 1887.

Jos. Avsenik.

J. S. S. I. R. K.

Androna Gusion št. 2 v Trstu

priporoča veliko zalogo sadja vsake vrste najboljših plemen na drobno in debelo. — Prezname vsako pošiljatev na deželo, katera se izvrši točno in solidno. 100-83

Zdravilni plašter

(CEROT).

Ozdravi temeljito vsako rano. bodisi še tako zastarana in tudi take, ki so se uže spremenile v raka, ustavlja še tako močan glavobol, vse bolečine živcev in revmatizma v zgloboh, čudelno pomaga v bolečinah materinskih itd. 50letna skušnjava z izvršnim vspehom, kakor razvidno po neštevilnih spričalnih, kateri se morejo pokazati vsakemu — dobiva se v lekarni

ROVIS, Corso št. 47. 5—10

FILIJALKA V TRSTU

c. kr. priv. avstr.

KREDITNEG ZAVODA

za trgovino in obrt.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2 1/2 %	30-dnevni odkaz 2 1/2 %
8- " " 3 " "	3-mesečni " 2 3/4 %
30- " " 3 1/4 " "	6- " " 3 " "

Vrednostnim papirjem, kateri se nahajajo v okrogu, pripozna se nova obrestna tarifa na temelju objave od 17. in 21. oktobra in 12. novembra.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2 1/2 % na vsako svoto. V napoleonih brez obrestih

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvo, Reko, Zagreb, Arad, Grao, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljano in Salzburg — brez troškov.

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnočenje koponov pri odbitku 1 % provizije.

Predjumi.

Na jamčevne listine v gotovem, obresti po pogodbi. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosti 5 1/2 % letnih obrestih do 1000 gld., za večše svote po pogodbi.

Uložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Trst, 13. oktobra 1887.

36—48-46

Riunione Adriatica di Sicurtà

v Trstu

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah
Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1883
Glavnica društva gld. 3.300.000—
Rezervni fond od dobičkov " 536.622-02
Posebna rezerva dobičkov od zavarovanja na življenje 150.000—
Rezervni fond za podjetje na premikanja vrednostnih efektov 161.500—
Premijna rezerva vseh oddelkov " 7.342.780-36
Rezerva za škodo " 267.601—

V portfelju:

Premije, ki se imajo potirati v prihodnjih letih " 16.954.118-57
Skupni znesek v h škod plačanih od 1. 1-38 do 1883 gld. 114.949.847-01

Urad ravnateljstva 21—25

Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hiši).

Cudovite kapljice sv. Antona Padovanskega

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodelna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokazuje njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrudovitejšo želodčno bolesto. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemoroide, proti boleznim na tetrih in na erancij, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper scropok ter čisti pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.
10—12
Produjejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbo in pošiljatev na edino v lekarnici Cristofaletti v Gorici, v Trstu v lekarni E. Zanetti i G. B. Roris, G. B. Faraboschi in M. Rasarini. Ena steklenica stane 30 novcev. Varovati se je pokvarjenih posnetkov, katerimi se zavolj želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goljufa, da si nimajo nobene moči in vrednosti.

BRNSKO SUKNO

Pristno jesensko in zimsko sezono nadvaljuje kar se tiče finosti interperčnosti vsaki sličen fabrikat, pošilja se proti poštnemu porvaju skladišče sukna
SIEGEL — IMHOF
Brno (Brann).
I kupon sukna za obleke
Mr. 310 iz fine volne f. 4.80
Mr. 310 iz jake fine volne f. 7.75
Mr. 310 iz jake fine volne f. 10.50
I kupon sukna za črno obleko
Mr. 325 boga črna f. 7.75
Mr. 325 jake črne f. 9.50
Vsi kupon sukna za črno obleko
Sukno za zimsko suknje
Mr. 310 jake f. 8.80
Mr. 310 jake f. 8.80
Mr. 310 jake f. 8.80
Mr. 310 jake f. 8.80
Sukno iz češijske volne, Tuffel, suknja za deževne kablice za gospo in vsako vrstno suknjo po jako nizke ceni.
Uzore zastoj in franko. 20—10

Singerstrasse Nr. 15, zum goldenen
Reihsapfel.

J. PSERHOFER-jeva Apotheke

in Wien

Kričisitalne — nekaj universalne kroglice zvane, zaslužijo res zadoje ima, kajti ni skoraj bolezn. v kojih od te kroglice tisočkrat ne p. kazalo svojega čudotvornega uspeha. V najhujših boleznih v kojih se je mnogo družin zavrtilo, se je po teh kroglicah nesterilnokrat in v zelo k. atkem času popolno ozdravilo je z. obilo. Jedna škatljica z 15 kroglicami stane 21 kr. Jedn. zavitek z 6 kroglicami 1 gld. 5 kr. pri nefrankirane pošiljatev po povzetju 1 for 10 kr. Pošti gotovini stane pošiljatev 1 zavitek kroglice f. 1.25, 2 zavitek f. 2.30, 3 zavitek f. 3.40, 4 zavitek f. 4.10, 5 zavitek f. 5.20, 10 zavitek f. 9.20. (Man) kos jeden zavitek se ne pošilja.
Došlo nam n. številno pismen v kojih se kupčevalci in rabniki teh kroglic zahvaljujejo za ozdravljene iz vsakovrstnih nevarnih bolezni. Vskazuje, ki je le enk at posk. št. 1 se s temi kroglicami zdraviti jih priporoča i drugim.

Naj sledě tu nekatera teh zahvalnih pismen:

Leon ang. 15. maja 1887.
B. agorodni gospod! Vaše kroglice dala var čuda, one niso enake drugim hvalisanim pomočkom, temveč v resni pridob. zdravje v em, si jih rabijo.
One kroglice ki sem jih o velikonoči naročil, sem skoraj v e razd. i mojim znancom in prijateljem in vsem se pomagale, celo stare, bolane in hirajoče osebe so po njih nazaj zdravje zadobile, ali vanj se je njih bolehnost na h. ob. ob. la. Jaz Vas prosim zato, da mi jih še pet zavitek pošljete. Zahvaljujem se Vam srčno jaz in z menoj vsi drugi, ki so rabišli Vaše kroglice ozdraveli.
Marlin Deutinger.
Bega St. Györy 16. febr. 1887.
Valecenjeni gospod! Ne morem se Vam zado tno zahvaliti za Vaše kroglice ker uže mnogo let je moja soprova bolehal na zaprtju čev ter le Vašim kričisitalnim kroglicam se ima zahvaliti, da še tudi ni s. popolnoma ozdravela ter mora še kdaj pa zdaj kako v. ziti, vender se jej je ona mladeniška svetost povrnila, da more sed. j pri svojih opravkih biti. Prosim a to mojo zahvalo razglasite, da io spoznajo vsi bolni ter da mi pošljete še dva zavitek kroglice in dva kosca kitajskega mila.
Z odličnim spoštovanjem
Alojz Novak, cvetličar.
Vaše bl. go. odjel Gotov, da morajo vse Vaše le. čila biti enakega dobrega uspeha kakor vaš znani ledni balzam koji je v mojej družini mnogim starim ozdravil konec stori, čeprav niš kaj rad ne zaupam onim tako imenovanim universalnim pomočkom, vendar sem odlozil si Vaših kričisitalnih kroglice kupiti, da z njimi pri prenem dol. g. letno hemoroidno bolezen, in res izpoveda i moram, da mi je Vaše sredstvo po štiri dnevnem uživanju mojo staro bolezen olavalo ter da ga sedaj svojim znancom gorko priporočam. Dopolnjam Vam, da te moje vrstne o. javite, ali brez mojega polnog. podpisa
udani C. pl. T.
V Beču, 20. februja 18-1.

Amerikansko mazilo za trganje po udih,

proti protinu in drugim reumatičnim boleznim v hrbtenem mozgu, migreni, nervoznim zob. olin, glavobolom, trganju v ušesih itd. 1 gld. 20 kr. Tekočina iz alpskih trav W. O. B. r. n. hard-ov 1 steklenica f 2 60, 1 1/2 steklenice f 1.40.

Esencia za oči Romerhaus n. a. 1 sklenica f 2.50 1/2 steklenice f. 150.
Prah za znoj na nogah 1 škatljica 50 kr., z poštnino 75 kr.

Pserhoferjeva tannokininska pomada uže mnogo let od zdravnikov pripoznana kot naj boljše sredstvo za rastje las. Lejo op. uveljena škatljica 2 gold.

Universalni plažar prof. Staudela proti gnusnim ušom, celo proti starim ušom na nogah, ki se zdaj pa zdaj znova odpirajo, proti črvu na prstu (Flagerwurm) 1 pos. 50 kr., z poštnino 75 kr.

Izven imenovanih izdelkov v. dobivajo se še druge farmacevtske specialitete ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene:

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini ali povzetju Pri prejšnji depozitirani denarja (najbolje po poštni nakaznici) sta e porto dosti manj nego pri povzetju (5—12)

Ljubljanski Zvon.

Gld. 4.60.

Gld. 2.30. -- Gld. 1.15.

PRI JULIJU GRIMMU

dežnikar, Barriera Vecchia 18

je zelo bogata zaloga dežnikov za gospo in gospode za jako nizke cene. — Denžiki iz bonbaža od 90 nov. naprej. Dežniki iz volne in satina od f. 1.40. naprej. Dežniki židani od f. 2.50. naprej.

Mali dežniki za otroke od 25 nov. naprej. Sprejemajo se vsakovrstni popravki za jako nizke cene. 19—104

TRŽASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 sold do vsacega zneska vsak dan v tednu razun praznikov, in to od 9—12 ure opoldne. Ob ned. lah pa od 10—11. ure zjutraj. Obresti na knjižice. 3%
Plačuje vsak dan od 9—12. ure opoldne. Znesek od 50 gld. precej, od 50—100 je treba 1 dan odpovedati, 100—1000 3 dni in čez 1000 pa 5 dni poprej. Zakomptuje menjice domicilirane na tržaskem trgu po 4 1/2%
Posojuje na državne papirje avstro-ograke do 1000 gld. po 5%
višje zneske v tekočem računu po 4 1/2%
Daje denar proti vknjiženju na posetva v Trstu. Obresti po dogovoru.

TRST, 1. oktobra 1886. 22—24

Ni več zobobolov.

Voda za zobe lekarničarja G. B. Rovis ozdravi hipoma vsak največi zobobol, zabrani narejenje tartara in gnjilje zob, ohrani bele, ojači zabrne in čisti ustni di. Na prodaj v lekarni ROVIS Corso 47 po 50 kr. steklenica. 5—10

SREBRNICO

ozdravlja po najnovejšem načinu profesorja Wilkensona popolnoma in stalno. Prospekt zastoj.

Karol Kreikenbaum
19 Braunschweig. 39—52

Assicurazioni generali.

v Trstu

(duštvo, ustanovljeno leta 1831)
To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru — zavarovanje stekla — zavarovanje proti toči — zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.
Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1884. f. 31,490.875-83
Premije za potirati v naslednjih letih f. 21,006.641-33
Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1884. f. 83,174.457-98
Plačana povračila:
a) v letu 1884 f. 8,637.596-13
b) od začetka društva do 31. decembra 1884. f. 178,423.383-51
Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odškodovanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančnejša pojasnila se dobē v Trstu u uradu društva: Via della Stazione v lastnej palači. 3—24

KLINIKA

za spolne in želodčne bolezni, nastope okuženja i oslabenja moške slabosti, polucije, žgečo vodo, močenje postelje, puščanje krvi, zabije vede, in za vse bolezni mehurja, groba in živece. Tudi pismeno po najnovejšem znanstvenem postopu, anju z neškodljivimi sredstvi. 36—74—104
C. Stroetzel, specialni zdravnik Lincon an Bodensee.

LA FILIALE della BANCA UNION

TRIESTE

a' occupa di tutte le operazioni di Banca e di Cambio valute.

a) Accetta versamenti in conto corrente: Abbonando l'interesse annuo: per Banconote 3 1/2 % con preavviso di 5 giorni 3 1/2 % " " " 12 " 3 1/2 % " " " 6 " per Napoleoni 2 1/2 % con preavviso di 30 giorni 3 " " " " 40 " 3 1/2 % " " " 3 mesi 3 1/2 % " " " 6 "

Per la lettera di Versamento in circolazione il nuovo tasso d'interesse andrà in vigore a partire dal giorno 18. 23. aprile. 3. 23. maggio. 13. luglio e 13. ottobre a seconda del preavviso.
Trieste 13 Aprile 1886.

Warrants BANCO GIRO

abbonando il 3% interesse annuo sino qualunque somma; prelevazioni sino a fiorini 20.000 a vista verso cheque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa. — Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la data del medesimo giorno

Assume pel p. opri correntisti l'incasso di Cambiali per Trieste, Vienna e Budapest, rilascia loro assegno per queste ultime piazze ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso d'assegno, cambiali e coupons, verso 1/4% di provvigione.
c) accorda ai suoi committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie e ne cura gratis l'incasso di coupons alla scadenza

La Filiale della Banca Union

(Sezione Morel) s'incarica dell'acquisto e della vendita di merci in commissione, accorda sovvenzioni ed apre crediti sopra mercanzie ad essa consegnate, oppure polizze di carico o Warrants. 23—24

15—20 Na deželo se pošlje na zahtevo cenik se slikami prost poštnine.

Največa zaloga tovarne pohištva IGNACIJA KRON iz Dunaja,

povsod poznane zaradi dobrega okusa, dobrote in nizkih cen nahaia se v TRSTU. Via del Teatro 1 (Tergesteo).

Lastnik društvo „Edinost“. Izdatelj in odgovorni urednik Julij Mikota. Tiskarna Dolenc v Trstu